

Het boek Jona

Het boek Jona behoort tot de serie van de "kleine profeten".

Niet omdat het klein van stuk is en ook niet omdat de boodschap van het boek Jona minder belangrijk zou zijn, maar "een kleine profeet" gezien de omvang van zijn boek namelijk slechts vier hoofdstukken.

Er zijn wel eens twijfels gerezen of Jona echt in de buik van een grote vis heeft gezeten maar wat ons betreft is daar geen enkele twijfel over, daar Jezus Zelf heeft gezegd dat dit heeft plaatsgevonden. We lezen dat in Math. 12: 38 t/m 40.

In de grondtekst staat niet "walvis" maar "zeemonster".

Ook heeft Jezus over de mannen van Ninevé gesproken in 41.

Het boek Jona is waarschijnlijk niet door hem zelf geschreven, maar door iemand, die het uit de mond van Jona gehoord heeft. Dat blijkt uit Jona 2:1/2

Jona was zagezegd een nationalist. Hij is een profeet, die alleen Israël als het uitverkoren volk ziet.

Het boek Jona is een echt zendingsboek: Gods erbarmen geldt niet alleen Israël, maar kan ook andere mensen ten deel vallen.

En uitgerekend de nationalist Jona krijgt de opdracht om naar Ninevé te gaan.

De naam Jona betekent: wilde duif. Men zou kunnen zeggen: Jona was een profeet des Heeren die soms zijn eigen wegen kiest als een wilde duif maar dan - na erkenning

van zijn schuld - door de Heere weer op de rechte weg geholpen wordt.

Jona is als profeet een deserteur. En de reden dat hij niet wil luisteren naar Gods opdracht staat in 4:1/2 toen de inwoners van Ninevé zich bekeerden en God niet deed wat Hij bedreigd had te doen:

Toen namelijk Ninevé niet onderste boven werd gekeerd, omdat de inwoners zich bekeerden, sprak Jona:

2a Ach, Heere, heb ik dat niet gezegd, toen ik nog in mijn land was? Daarom heb ik het willen voorkomen door naar Tarsus te vluchten, want ik wist, dat Gij

2b Een genadig en barmhartig God zijt, lankmoedig, groot van goedertierenheid en berouw hebbend over het kwaad.

Jona 4:2b staat minstens zes maal in de bijbel.

Genadig Ps. 86:5 Gij zijt goed en gaarne vergevend.

Barmhartig: Op minstens 7 plaatsen in de bijbel staat dat Jezus met innerlijke ontferming bewogen werd als Hij de nood van de mensen zag.

En de Heer is ook buitengewoon geduldig.

Denk dat Paulus het zó ervaren heeft in zijn leven, zoals staat in 1 Tim. 1:16 dat Jezus in de eerste plaats in hem zijn ganse geduld (=lankmoedigheid) bewezen heeft.

Tot een voorbeeld voor hen, die later op Hem zouden vertrouwen. Hij ervoer het zo, dat Jezus zijn hele geduld in hem bewezen heeft.

In het boek Jona lezen we over Gods beschikkingen:

- de Heere beschikte een hevige wind 1:4
- de zee hield op met woeden 1:15
- de Heere beschikte een grote vis 1:17
- de Heere beschikte een wonderboom 4:6
- de Heere beschikte een worm 4:7
- de Heere beschikte een gloeiende oostenwind 4:8

God beschikte niet alleen de wegen in het leven van Jona maar Hij beschikt alle paden van alle mensen, want Daniël sprak tegen koning Belsassar:

Maar de God, in wiens hand uw adem is en die al uw wegen beschikt, Hem hebt gij niet verheerlijkt (Dan. 6:23)

Als God al de wegen beschikt van een goddeloze koning, hoeveel te meer doet Hij dat voor Zijn kinderen.

De schepelingen wierpen het lot. Het lot werpen was gebruikelijk in vroegere tijden (1 Sam. 14:42 het volk Israël aan de ene kant en Saul en Jonathan aan de andere kant – wie is de schuldige ??

Opnieuw werd geloot en Jonathan werd door het lot aangewezen. En denk aan Achan die iets van het gebannene had genomen en door het lot werd aangewezen als de schuldige (Jozua 7:14-22).

Hier wordt Jona als schuldige aangewezen en gaat het woord uit Spreuken 16:33 in vervulling waar staat: "Het lot wordt in de schoot geworpen, maar elke beslissing daarvan is van de Heere."

Jona erkend zijn schuld en hierover staat in 1: 11 en 12:

Deze storm komt door mijn schuld! Hij gaf God of anderen niet de schuld. Nee, zei Jona, het komt door mijn schuld. En wie zich vernedert en zijn eigen zonde zo erkent in zijn leven, zal net als Jona Gods uitreddingen ervaren.

De bemanning kreeg een hart voor Jona die zo openlijk zijn schuld bekende en ze wilden hem niet overboord gooien maar trachtten roeiend verder te komen maar op het laatst was er geen houden meer aan en ging Jona overboord en de zee hield op met woeden.

Koning Manasse was 12 jaar oud toen hij koning werd en hij regeerde 55 jaar in Jeruzalem. Hij deed wat kwaad is in de ogen van de Heer.

Hij deed occulte dingen en hield zich bezig met waarzeggerij en plaatste afgoden in de voorhoven van de tempel. Hij deed zijn zoon door het vuur gaan en stelde bezweerders van doden en van geesten aan. Ook vergoot Manasse veel onschuldig bloed.

En toen werd hij afgevoerd naar Babel, geboeid met twee koperen ketenen. Maar dan staat er zo mooi in 2 Kron. 33:12/13 dat hij toen – in zijn benauwdheid – het aangezicht van de Heere zocht en zich diep vernederde voor het aangezicht van de Heere en dat hij tot Hem bad.

En God liet Zich door hem verbidden, verhoorde zijn smeekbede en bracht hem terug naar Jeruzalem en herstelde hem als koning. En toen erkende Manasse dat de Heere God was. Hij verwijderde alle afgoden en bouwde het altaar des Heren op en bracht daarop dank- en lofoffers.

Jona wordt in zijn ambt hersteld en krijgt een tweede kans. 3:1

3:10 Toen God zag wat zij deden, hoe zij zich bekeerden van hun boze weg, berouwde het God over het kwaad dat Hij bedreigd had hun te zullen aandoen, en Hij deed het niet.

Toen God zag dat zij zich daadwerkelijk bekeerden, voerde Hij de aangekondigde ramp niet uit. Kostelijke woorden: Het berouwde Hem en Hij deed het niet. God spaart mens en dier in Ninevé!

Jona stoot zich aan deze handelswijze van God. Wat een tegenstelling met Abraham die tot het uiterste pleitte voor het behoud van Sodom (Gen. 18:22).

4:6 En de Here God beschikte een wonderboom, die boven Jona opschoot om tot schaduw te zijn boven zijn hoofd, ten einde hem van zijn misnoegdheid af te brengen. En Jona verheugde zich zeer over de wonderboom.

Jona bouwde een primitieve hut als een gebrekkige bescherming tegen de felle tropen.

Om Jona van zijn ongenoegen af te brengen, laat God een wonderboom opschieten, een zgn. *ricinus*, die zich kenmerkt door een opvallende snelle groei en het bereiken van een flinke hoogte (soms wel 12 meter hoog) en bladeren van circa 2 dm groot.

De vreugde van Jona is van korte duur. God *beschikt* een dikke worm, die aan de verse wortels van de ricinusboom gaat knabbelen waardoor de boom sterft, en vervolgens beschikt God een gloeiende oostenwind.

Daar zit de profeet dan, zonder wonderboom en amechtig in de hitte op de grond.

De Heere wilde Jona leren dat "zijn wonderboom" in het niet viel bij het wonder, dat God de grote stad Ninevé spaarde toen de mensen zich bekeerden.

Het is, zoals in Psalm 36:7/8 staat:
Mens en dier verlost Gij, Here. Hoe kostelijk is uw goedertierenheid, o God; daarom schuilen de mensenkinderen in de schaduw uwer vleugelen.

Gods goedheid wordt hier in één woord genoemd: die is kostelijk of zoals de Statenvertaling het noemt: die is dierbaar!

Dat ook wij mogen toenemen in deze heerlijke deugden van onze hemelse Vader:

- elkaar graag vergeven.
- barmhartig en ootmoedig zijn.
- Geduld hebben met elkaar en met onszelf.
- Toenemen in Zijn goedheid: Barnabas was een goed man, vol van geloof en de heilige Geest.

Dat ook wij zulke christenen mogen zijn:
Vol van geloof en de Heilige Geest !